puudumisest tema liikmete hulgas. Olukord muutus ses suhtes juba järgneval aastal linnasekretär Joh. Remmini nimetamisega kindralkuberner J. J. Hastferi poolt Tartu bürgermeistriks. Juba linnasekretärina oli Remmin tänu oma tugevale isiksusele ja laiemale silmaringile suutnud positiivselt mõjutada linna halduse käiku, bürgermeistrina domineeris ta raes täielikult ning pani end tavaliselt maksma ka kodanikkonna suhtes. Rootsi aja lõppaastakümnel ilmnenud silmanähtav edu pea kõikidel heakorra aladel Tartus tuleb panna suurel määral tema tegevuse arvele [120]. Nagu juba eespool mainisime, evis J. Remmin pea ainsana raeliikmetest ka sügavamat huvi tuletõrjenduse vastu. Bürgermeistrina avanesid tal avaramad võimalused selle ilmutamiseks teos. Oludest tingitult ei taotlenud ka Remmin sel alal põhjapanevaid reforme, vaid püüdis senist, põlemäärustikus fikseeritud tuletõrjekorraldust efektiivsemaks muuta organisatsiooni viimistlemise ning tehnilise varustuse täiendamise kaudu. Vaevalt kaks kuud bürgermeistriks olnud, esitas ta raele uue põlemäärustiku kava, mis ka viimase poolt 6. okt. 1695 heaks kiideti ning välja kuulutati [121].

1693. a. põlemäärustik vastab üldjoontes 1685. a. omale; ainult üksikud selle paragrahvid on ümber redigeeritud ja ühendatud, nii et mõningate uute paragrahvide lisandamisele vaatamata nende arv vähenes 14-ni senise 16 asemel. Muudatused puudutasid peamiselt tuletõrje organisatoorset külge. Kõige tähtsamaks tuleb selles suhtes pidada määrust (§ 13), et põlehärrad ja põlemeistrid peavad tulema kord veerandaastas raekotta kokku läbirääkimiseks „auch in allem gute Anstalt machen". See oli juba suur samm edasi, sest senini oli tuletõrje juhtkond saanud kokku pea ainult tulikahjudel [122]. Meeskonna harjutused ei võinud tolleaegses olukorras veel arvessegi tulla. Tähelepanuväärne on ka põlemäärustikus leiduv tähendus, et tulikahju häire toimub kellade või trummidega (§ 2). Samasugune määrus leidus, nagu nägime, ka 1635. a. omas. Lisaks nendele juba 1635. a. põlemäärustikus esiti loetletud ametimeestele kohustati tulikahjule ilmuma ka korstnapühkijat, varustatud raudkübaraga ja käsikirvega (§ 4). Tulikahjul pidid teda abistama kõik (õlle-)pruulijad, puusepad ja müürsepad, mille eest neile hiljem pidi antama tünn õlut. Puudujail ja sõnakuulmatuil tuli aga maksta 4 riigitaalrit või 8 päeva istuda. Linnale kuuluvate

---

[120] Vt. Bienemann, op. cit. passim.

[121] Raeprot. 1693, lk. 694, 710, 725. Põlemäärustiku koopia leidub Remmini Collectanea's lk. 772—775. Vt. ka raeprot. 1693, lk. 694, 705.

[122] Raeprot. 1693, lk. 694.

Tartu V, lk. 263